

ТКАЧЕНКО Віктор Григорович (1954–2014)

Випускник
історичного факультету (1981)

Декан історичного факультету
ЗНУ (2006–2014)

Відмінник освіти України

Народився 21 вересня 1954 р. в с. Верхній Токмак Чернігівського району Запорізької області в родині Григорія Вікторовича та Ніни Василівни Ткачєнків. У віці трьох старше одного року хлопчик став містянином – родина переїхала в обласний центр, м. Запоріжжя. Після закінчення школи в 1971 р., В. Г. Ткаченко влаштувався на роботу слюсарем з ремонту паровозів у залізничному цеху заводу «Запоріжсталь». Пропрацювавши рік, він перейшов на посаду електромонтера сигналізації та зв'язку у Відділ позавідомчої охорони при УВС Запорізького облвиконкому депутатів трудящих. З цієї ж посади він пішов до лав Радянської армії.

Після демобілізації молодий старшина повернувся в рідне Запоріжжя. Працювати продовжив у тій же самій структурі, щоправда з обласного управління МВС перейшов до Заводського РВ УМВС. У 1977 р. вступив на історичний факультет ЗДП. Навчальний процес активно супроводжувався практиками, виїздами у підшефні колгоспи та будівельні загони, зокрема й за кордон (так, у липні-серпні 1979 р. запорізькі студенти працювали на об'єктах господарства у Польській Народній Республіці). Тоді ж, у роки студентства, В. Г. Ткаченко створив власну сім'ю, одружившись на дівчині з рідного Кічкасу, – Тетяні Георгіївни Желтовій. У 1979 і 1981 рр. у молодого подружжя народилося двоє донечок – Лілія та Альона.

Після закінчення інституту, в липні 1981 р. В. Г. Ткаченко, за направленням, працював у Запорізькому машинобудівному інституті ім. В. Я. Чубаря на посаді завідувача кабінету історії КПРС. Попри зайнятість на основному місці роботи, активно займався наукою. Самовідданість нації не залишилася непоміченою колективом історичного факультету: в жовтні 1985 р. В. Г. Ткаченко був запрошений до ЗДУ на посаду асистента кафедри історії СРСР та УРСР. Від цього часу і майже на двадцять наступних років його життя нерозривно пов'язано з альма-матер.

Віктор Григорович належав до найкращих знавців фондів не тільки рідного Державного архіву Запорізької області, але й фондів центральних історичних архівів Києва та Москви. Завдяки йому сформовано багатотисячний депозитарій матеріалів з історії Олександрівська/Запоріжжя, історії міст та сіл Запорізької області, південноукраїнського регіону загалом.

Представницька джерельна база стала основою кандидатської дисертації В. Г. Ткаченка, яку він захистив у 1993 р. в ЗНУ під науковим керівництвом Ф. Г. Турченка на тему «Робітники

металургійної промисловості України в період формування адміністративно-командних методів управління економікою (друга половина 20-х – 30-ті рр.)». Восени 1993 р. обраний на посаду доцента кафедри новітньої історії України.

З квітня 1997 р. по жовтень 2003 р. обіймав посаду проректора з питань гуманітарної освіти та виховання ЗДУ. В 2003 р. звільнився з посади проректора в зв'язку з тим, що був зарахований у цільову докторантуру університету. Робота над дисертацією тривала два роки. В червні 2005 р., за власним бажанням, був відрахований із докторантури і прийнятий за строковим трудовим договором на посаду доцента кафедри новітньої історії України. У вересні 2006 р. обраний за конкурсом на посаду декана історичного факультету. Паралельно з новою посадою, доводилося працювати відповідальним секретарем Приймальної комісії університету (2005–2008), вченим секретарем спеціалізованої вченої ради К 17.051.01 із захисту кандидатських дисертацій на історичному факультеті ЗНУ (2005–2008).

За сім років перебування на посаді декана В. Г. Ткаченку вдалося досягти високих показників роботи. Об'єктом його пильної уваги став розвиток кафедри всесвітньої історії ЗНУ. Так, він брав безпосередню участь у підготовці та ліцензуванні спеціальності «Міжнародні відносини», відкритої в 2009 р. (кваліфікація «політолог-міжнародник, перекладач»). За період деканства Віктора Григоровича були підготовлені документи на розширення магістратури з напрямку підготовки «Історія» за ОКР «магістр».

Як науковець, досліджував проблематику повсякденності 20–30-х рр. XX ст. Написав більше ніж 100 наукових публікацій. Був постійним членом спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій при ЗНУ. Брав активну участь у виконанні Всеукраїнського проекту видання Національної книги пам'яті, присвяченої жертвам голодомору 1932–1933 рр., та підготовці довідника «Славетні запоріжці». З його ініціативи факультет щорічно проводив міжнародні та всеукраїнські наукові конференції з актуальних проблем розвитку історичної науки. Під його науковим керівництвом було захищено чотири кандидатські дисертації (2009–2011).

Під керівництвом Віктора Григоровича активно готувалися збірники наукових праць історичного факультету, тривала робота над «Історією міста Олександрівська/Запоріжжя», було багато задумів археографічних публікацій, тематичних збірок, наукових відряджень...